

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előzetesek
és a lap szétküldésére vonatkozó
felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Nagybeskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 84. szám.

Csütörtök, április 14.

A magyar szövetkezeti élet.

Budapest, április 13.

(B. L.) Ha elismerjük annak igazságát, hogy a szövetkezeti eszme térhódítása egy-egy ország társadalmi, gazdasági és kulturális haladásának kétségbe nem vonható jele, úgy mindenkinek öröme szolgálhat az a három napig tartó gyűlés sorozat, amely legutóbb százait vonzotta ismét a fővárosba a különböző célu szövetkezetek tagjainak, de főleg vezetőinek.

Ezek a gyűlések a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által összehívott első országos szövetkezeti kongresszus köré csoportosultak. A tanácskozások sorozata az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó hitelszövetkezetek nagygyűlésével kezdődött. Ennek a gyűlésnek legjelentősebb tárgya Szántó Menyhért min. osztálytanácsos előadása volt arról, hogy a falusi szövetkezetek mi mindent tehetnek a közegészségügy szolgálatában. Maga ez a tárgy is jellemzi a szövetkezeti kongresszusokat, mert vajjon ki gondolt arra, hogy a falusi nép hitelügyének el-látására szolgáló szervezeteket: a hitel-szövetkezeteket valaha ily humanisztikus, illetve közcélú szolgálatába fogják állítani?

A hitelszövetkezeti kongresszust az Országos Központi Hitelszövetkezet rendes évi közgyűlése követte. A kisemberek nagy altruisztikus pénzintézet ez imponáló számbeli adatokkal számolt be a közgyűlésen mult évi üzleti tevékenységéről. Közel 200 millió korona évi forgalma volt ennek az intézménynek az elmult évben.

Szövetkezeteinek száma harmad félezer körül jár, amelyek csaknem hat ezer községre terjesztik ki áldásos tevékenységüket. Ez annyit jelent, hogy az ország-

nak immár hat ezer községében honosított meg a hitel élet terén az altruisztikus szellem, az erkölcs. Hatezer község lakói részesedhetnek már az olcsó hitel áldásában, hatezer község lakóinak van oly nevelő intézményük, amely megtanítja őket a józan takarékoságra. Alig tíz évi munka után ezt az eredményt fényesnek mondhatjuk.

A szövetkezeti gyűlések közt azonban mégis legnagyobb jelentőségű volt a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége által összehívott első országos szövetkezeti kongresszus. Nem kevesebb, mint 500 különböző célu szövetkezet nevezett meg a nagygyűlésre képviselőt. A kongresszusnak különösen két igen jelentős előadása volt, egyik a köztisztviselők, lelkészek és tanítók feladatait fejtegette a szövetkezetek felvirágoztatása körül. Be kell vinni már az iskolákba a szövetkezeti ismereteket. Meg kell ezekre tanítani nemcsak a jövő társadalmi élet vezetőit, de az apróbb gyermekeket is. Szívükbe bele kell csepegtetni a közérdekű törekvések s a közös munka szeretetét. A kongresszus egy másik előadója arról beszélt, hogy az országban legnagyobb számban lévő hitelszövetkezetek mi mindent tehetnek a fogyasztási szövetkezetek szaporítása érdekében. Vég-eredményben meg kell állapítani, hogy az egész kongresszus annak az üdvös célnak a szolgálatában állott, amelyre minden szövetkezeti embernek törekednie kell. Nevezetesen a különböző szövetkezeteknek s azok tagjainak szorosán egybe-kapcsolódó láncszemeket kell képezniök, mert csakis így számíthatni arra, hogy züllőfélben lévő társadalmi életünk visszanyeri azt a rég óhajtott egységet, amely nélkül nagy alkotásokra teljesen képtelen.

Választási mozgalmak Torontálban.

Nagybeskerek, április 14.

A vármegyében folyó választási mozgalmakról érkezett mai jelentéseink a következők:

A zombolyai kerületből.

Czernyáról írják lapunknak: Czernyán a választók túlnyomó többségének részvétele mellett a nemzeti munkapárt folyó hó 12-én alakult meg. A gyűlésből kifolyólag táviratban üdvözlöttük gróf K h u e n-H é d e r v á r y Károly miniszterelnököt, gróf T i s z a Istvánt, Tallian Belát pártunk megyei vezérét, dr. Delimanics Lajos főispánt és P i r k n e r János képviselőjelöltet. H ó d y Gyula volt képviselő most vasárnap mutatkozott be, programbeszédét azonban folytonos ellentétessel fogadták, sőt záptojással is fűszerezték. A választóknak ezt az ellenséges magatartását vele szemben nem lehet csodálni, mert 9 év óta, vagyis megválasztásától fogva eddig nálunk soha sem volt, felünk nem törődött.

Horvátkécsáról tudósítónk a következőket jelenti: Folyó hó 10-én déli 12 órakor érkezett Horvátkécsára H ó d y Gyula, a zombolyai kerület Kossuth-párti képviselőjelöltje és miután a kíséretében volt, nagyjából zombolyai németekből álló hűveivel, a Kaszinóban megebedelt, délután 2 órakor a község háza előtt elmondotta programbeszédjét. Hallgatói meglehetősen tartózkodással vették tudomásul a már annyiszor hangoztatott „koalíciós vívmányokat”, u. m. a kataszterrevíziót, az adóreformot, mely — úgy mond — jelentékeny könnyebbülést hozott a szegény népek. Többnyire szavazat nélküli emberek vették közvetlen körül, a község választóinak zöme azonban szemmel láthatóan hűvösen hallgatta. Hódý beszéde végén az általános, titkos, községünkenti választói jog hívének vallotta magát. Utána dr. Dimitrievics Szvetozár temesvári ügyvéd beszélt szerb nyelven és magasztalta Hódýt. Ugy a község, mint általában a kerület hangulatából ítélve, a választók kiábrándultak a nagybangu 48-as eszmékből és ugyszólván mindenki a nemzeti munkapárt jelöltjének, P i r k n e r János min. tanácsosnak a zászlaja alá csoportosul, ki — amint hírlik — április hó 17-én fog a kerületében először megjelenni.

A zichyfalvi kerületből.

Bánlaci tudósítónk jelentése szerint a Justh-párt a zichyfalvi kerületben is próbál

A „TORONTÁL” tárcája.

A horquette-i tükör.

Midőn Ludovic Ambrous halálra sebzett szíve elhagyta Páris, hogy gascognei kastélyába visszavonuljon, éles fájdalma csakhamar misztikus kétségbeeséssé változott, mely csak fokozódott a régi emlékek felelevenítése által.

A horquette-i kastély ebben az időben köddel és hóval borítva, téli álmát aludta. Itt töltötte boldog gyermekkorát, ide hozta két év előtti fiatal feleségét, ide tért vissza vele mult szeptemberben, olyan szerelmesen és boldogan, mint egybekelésük első napján. Most egyedül jött; Páris megtartotta a halottat. De a kastélyban minden reá emlékeztetett. Szalmakalapja és napernyője, a nyár e jelképei, az előcsarnokban várták, ruhái a nagy szekrényekben még az ő illatával voltak tele, az asztalon egy számára érkezett, felvágatlan könyv fektűt és az ablakon egy még általa szedett, elszáradt virágcsozor függött.

Ludovic csodálkozott, hogy az eltűnt élet ez élő jelképei szívet nem győtrik annyira, mint párisi otthonában, hol Louissette meghalt. Ellenkezőleg, ezek az emlékek azt a hitet keltették benne, hogy Louissette csak alszik, de nem halt meg! Az itteni Louissette él, csak távol van és ami az övé, távolléte alatt szunnyadoz. De vissza

fog jönni egy napon s akkor minden újra éled! Vissza fog jönni . . . Ludovic azt a válságos időt élte át, mely nagy fájdalmak után szokott bekövetkezni. Hogy viszontláthassa feleségét, bárcsak álomban, képzeletben, vagy örültségben — odaadta volna életének hátralevő napjait. Sajnos, még álmában sem jelent meg az imádott . . .

— Nincs lehetőség, — gondolta Ludovic — hogy legalább álomban varázsoljam elém az imádott képét? Hiszen a tudomány már oly sok megfoghatatlan megfejtett s csak ez maradt volna előtte homályban?

Ezzel a kérdéssel egyetlen szomszédjához is fordult, mivel nagy ritkán érinkezett. Az egy nyugalomba vonult öreg orvos volt, ki közel lakott Hourquette-hez. Séjour orvos már régóta özvegyen és visszavonultan élt leányával, a junói természetű, halgatag, szép Mártával, ki dacára, hogy már huszonhét éves volt, férjhezmenetelre még mindig nem gondolt.

— Barátom, — válaszolt az orvos Ludovic félve előadott kérdésére, — álmokképpel ne gyötörje magát. En is ismertem ezt a sovárgó, szívzaggató érzést, midőn feleségemet elvesztettem, kit imádtam . . . de soha se láttam viszont a megholtat, soha! És ha ön épelméjű, amint gondolom, szintén nem fogja feleségét soha sem viszontlátni. Hígyjen nekem, ez jobb így! Az evangélium azt mondja: hagyjuk a halottakat nyugodni. Ne éljünk ellentétben a természet

törvényével. Az emlékek elhalványulnak és az idő eltörli a képet. Bele kell törődnünk. En leányomnak és szerény tudományomnak éltem. Ön még alig harminc éves, meg fog házasodni és egyszerűen újra boldog lesz!

— Soha! — tiltakozott élénken Ludovic. De tekintete Séjour Márta sötét, nagy szemével találkozott.

— Ez a fiatal leány szép és okos — gondolta — és egy titkos sugallat azt mondja, hogy fájdalmam érdekli őt s tetszem neki . . . Azonban egész valóm fellázad arra a gondolatra, hogy ő, vagy bárki más elfoglalja Louissette helyét.

Szenvedő életét kéjjel folytatta tovább és mindig csak a halottra gondolt. Éjjel-nappal nyugtalan és bánatos volt, nem foglalkozott semmivel s végre érezte, hogy nagy keserve megtámadja egészségét. De ez a tudat örömmel töltötte el, mert várta a halált.

Egy este, midőn kezében lámpával, hálószobájába nyitott, felesége képét tisztán látta az ablak közelében levő nagy állótükörben. Igen, néhány másodpercig ott volt Louissette képe az állótükör fényes és mégis homályos felületén . . . De a kép egy szempillantás alatt eltűnt. Az állótükörhöz közeledve, Ludovic már csak a saját képét látta.

A jelenség nem okozott neki borzadályt. Ellenkezőleg felvidult, hogy végre megjelent a várva-várt kép. Beszélt hozzá, kérte, hogy

VEGYEN!

224—22.12

Harisnyákat, napernyőket, kalapvirágokat
nemkülönbön minden egyéb
női tavaszi ruhákhoz való
diszitó cikkeket.

Benó Testvéreknél

ezelőtt Kokits A. F.
rövid-, divat- és játékszerkereskedés
Nagybeskerek.

A pillangóhoz. Alapították 1870-ben. Telefonszám 201.

jelöltet állítani s fogott egy Ruzs János nevű dettai fiatal embert, akit két kocsi alá való bánlaki és két kocsi alá való tolvádai „küldöttség” keresett föl Dettán s fölajánlotta neki a jelöltséget. Ruzs János a jelöltséget elfogadta s nyomban mondott is az „Utolsó garas”-hoz címzett vendéglőben valami programbeszédet, amely után, hogy minél hathatósabbá tegye programját, csapra üttetett néhány hordó sört s ezzel a haza meg volt mentve. Az egész jelölést persze nem lehet komolyan venni s a kerületben is csak mint komikus választási epizódról beszélnek róla.

A pancsovai kerület.

Pancsováról írják: Dániel Ernő háró, a pancsovai választókerület munkapárti jelöltjével szemben a szerb liberális párt Malesevičs István dr.-t, az ujvidéki Maticza ügyészét jelölte. A függetlenségi párt e hónap 24-én tartja jelölgyűlését.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 3/5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van. Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Április 14.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 750.6 mm. Hőmérséklet: maximum 20.5 C., minimum 3.5. Csapadék: — Felhőzet: Cu—St. 10. Szélirány és erősség: SE. 3. Jósolat a következő 24 órára: Enyhe, száraz.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = hársnyfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— **Uj főállatorvos.** A király Axmann János állatorvosnak a főállatorvosi címet adományozta.

— **Izr. istentisztelet.** A nagybecskereki izr. templomban a péntek esti istentisztelet negyed hét órakor kezdődik.

— **Az építési bizottság ülése.** Nagybecskerek város építési bizottsága ma délután Dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, a melyről lapunk holnap számában adunk hírt.

— **A kórházi tisztviselők mozgalma.** A magyarországi közpórházak gazdasági személyzete legutóbb Szegeden országos értekezletre gyült

többé ne hagyja el, maradjon vele. Midőn lefeküdt, csendes álomba merült és Hourquetteben léte óta először nem zaklatták keserves álmok.

És csakugyan, midőn este lámpájának fénysugara ismét megvilágította a tükör sima lapját, Louisette gyorsan eltűnő, mosolygó képe megjelent.

Ettől kezdve Ludovic Ambrus összes életcélja azon boldogító perc várásában összpontosult, melyet neki a sors kegye Louisette megjelenésével nyújtott. A napok végtelen hosszúságát tűrhettelessen találta. Majdnem

A következő nap türelmetlenül várta az est mielőbbi megérkezését. Viszontlátja-e Louisette-t? Erős meggyőződése volt, hogy igen... atkozni szerette volna a nap fénylő sugarait, mert boldogságot neki csak az esthomály hozott.

Közben kitavasodott és megkezdődött a tavaszi munka. Hogy elűzze szomorú gondolatait, hourquettei gazdaságával szórakoztatta magát. Többször felkereste az orvost és Mártát, kiket kastélyában is fogadott, mert az egyedülült és az est várása ólomsúlyal nehezdedt kedélyére. Lelke azonban távol volt a mindennapi élettől, csak annak a pernek élt, midőn este a tükörben megjelent Louisette képe.

Végre a hourquettei remete sápadni, fogyni és idegeskedni kezdett.

— Nem okos, hogy bánatába ennyire eltemetkezik, — dorgálta meg őt jóakaratulag Séjour orvos. Menjen el innen, gyorsan menjen el! Utazzék, bontakozzék ki saját énjéből! Nem való az ön korában ilyen életet folytatni! Ludovic fejét rázta.

— Nem! Itt egészen jól érzem magam. De tudta, hogy Séjournak igaza van. Az epelkedés, a megjelenő kép után, az izgatottság, mit az est várása okozott, előbb-utóbb tönkre fogja tenni idegeit, életét...

— Amint Louisette-en kívül nem szeret-hetek más asszonyt, — gondolta — úgy bánatomra sem létezik orvosság.

egybe, melyen Torontából részt vettek: Fritz János a nagybecskereki, Wayand János a zombolyai, Paul János a nagykikindai, Tolnai Ede a nagyszentmiklósi és Kende Jenő a törökkanizsai kórház részéről.

Az értekezlet a tanácskozás során elfogadta a Konec Károly által előadott kérvénytervezetet a félúru vasuti menetjegykedvezmény elnyerése ügyében. A kereskedelmi miniszterhez intézendő alaposan megindokolt kérvényben főleg a kórházak gazdasági alkalmazottai a többiek közt a kormány, illetve a belügymin. rendeletét is, melylyel az állami vasutak vonalain az 50 százalékos menetjegykedvezményt a törvényhatósági tisztviselőkre és családtagjaira kiterjesztette. Sajnosan családtagok azonban a kórházi alkalmazottak, a midőn a kereskedelemügyi miniszterium e kedvezmény élvezői közé őket nem sorolja. Ezen sérelmes mellőzés jóvátétele végett azon idő óta többször fordultak egyes kórházak érdekeltejei a kereskedelmi miniszterhez siker nélkül, minden esetben egy és ugyanazon indokból elvi szempontból el lettek kérésükkel utasítva. Minden körülmény a mellett szól, hogy a kórházi alkalmazottak a kedvezmény részeséivé legyenek, mivel ők a közegészségügy szolgálatában állanak, a közegészségügy pedig elsőrendű állami feladat, mint ezt az 1876. évi XIV. t. c. 1. §-a maga világosan megállapítja. Ezekből kiindulva kéri aztán a felterjesztés az utazási kedvezmény megadását. Elhatározták azután, hogy anyagi helyzetük javítása és hivatalos szolgálatuk ügyében akkor fognak folytatódatosan tanácskozni, ha megkapják az utazási kedvezményt, a mikorra remélhetik, hogy többen lesznek jelen s megbízzák az elnököt már most, hogy esetleg még a jelen évben összehívja a gyűlést Budapestre. Végül Kende Jenő (Törökkanizsa) indítványára sűrűn utján üdvözölték a kereskedelmi és belügyminisztereket, továbbá Hajós Béla dr. közegészségügyi főfelügyelőt.

— **Nagybecsk reki vívók a szegedi országos vívóversenyen.** Holnap kezdődik Szegeden a három napig tartó országos vívóverseny, a melyen az ország minden részéből a legjelesebb amatőr-vívók vesznek részt. A versenyen Nagybecskerek-ről mint jurytag részt vesz dr. Vinczehidny Ernő megyei főjegyző, a Torontái Athletica Club elnöke, mint versenyzők az Athletica Club részéről pedig Szekesán János, Bielek Vilmos, Chrisztian Jenő és Faur János. Várkonyi József, aki szintén nevezve volt a versenyre betegsége miatt nem vehet részt a versenyen.

— **A technológiai iparmuzeum rajzkiállítás.** A technológiai iparmuzeumban (Budapest, József-körút 6. sz.) tegnap nyílt meg az ország összes ipari továbbképző, általános és szaktanfolyamainak rajzkiállítása. Érdekes és tanulságos csoportokban sorakoznak itt a magyar iparos ifjúság szorgalmas munkái. Megannyi előhírnökei ezek a rajzok egy tisztultabb, magyaros ízlés, bár lassu, de biztos kialakulásának.

Március vége felé, egy napon Séjour és leánya Hourquetteben ebédelték. Távozásuk alkalmával már egész a ház bejáratáig jutottak, midőn Márta észrevette, hogy feketé csipkékendőjét a szalonban hagyta. Ludovic sietve visszatért, de miután kissé késelt, Márta is utána ment, míg az orvos az előcsarnokban szivarra gyújtott. Néhány percgig nem akadtak a kendőre. S midőn végre Ludovic egy szék mögött megtalálta s átnyújtotta a leánynak, — Ludovic, Márta vagy egy akaratuktól független ösztön kényszere volt-e az ok — egymás karjába borultak... Ajkuk egybeforrt, a nélkül, hogy szóltak volna. Hosszantartó csókjuk édessége elfeledtetett velük mindent, midőn egy különös zaj, olyan, mintha valaki gyűrűs ujjával üveget érint, felriasztotta őket.

— Mi volt ez a zaj? — susogta Márta.

— Nem tudom...

Az orvos hangja hallatszott:

— Nos gyerekek?

Hozzásiettek. Márta piruló arcát csipkékendőjébe igyekezett rejtetni, midőn távoztak és midőn Séjour kezét fogott házigazdájával.

Ludovic bezárta utánuk az ajtót. Közelgett az óra, midőn a titokzatos légyottra, szobájába szokott menni. Kezében lámpával, zavartan és aggódva várta azt a pillanatot, midőn az árnykép rendesen megjelenik.

— Louisette ma este nem fog megjelenni — gondolta. — Hiszen megcsaltam. Oh, miért is cselekedtem ezt?

Lassan ment a lépcsőkön felfelé. Megszokott mozdulattal, melyet vallásos szertartással mindig betartott, benyitott szobájába. A lámpa fénye üres tükörre esett. Tehát nem csalódott? Louisette eltűnt! A tükörhöz közeledett. Abból saját képe két darabban tükröződött vissza, mintha karddal kettévágták volna.

Az állótükör lapja, egész szélességében ketté pattant...

Marcel Prévost.

Itt vannak kiállítva a nagybecskereki építőiparos tanfolyam szakrajzai, az általános szabadkézi és a szerkesztő-ábrázoló mértani tanfolyamok munkái is és ugyanitt vannak közszemlére kitéve az üzleti fogalmazás és ipari könyvvitel tanítás módját feltűntető gyakorlatok egy-egy tanításmenetben. Felhívjuk városunk iparosait s az ügy iránt érdeklődőket, hogy a hetekig tartó kiállítást Budapestre rándulásuk alkalmából látogassák meg.

— **Apaállatok megvizsgálása.** Az apaállatok megvizsgálására kiküldött bizottság dr. Perisics Zoltán polgármesterrel az élén ma tartotta meg Nagybecskereken az apaállatok tavaszi vizsgálatát, a bizottság, melynek tagjai voltak dr. Magyar Károly, Steyer István, Giffinger Zsigmond, Fülep György m. kir. állatorvos, elrendelte, hogy a gradnalicai negyed község bikái közül egy darab mint meg nem felelő eladandó s helyébe más bika szerzendő be.

— **Véres nász.** Véres esemény történt a napokban Aracson. Egy ottani jómódu parasztagzda házában lakodalom volt s a meghívott vendégek közül volt két fiatal legény is, Takács József és Budai József. Este, mikor a mulatság már tetőpontját érte el, a jókedv általános volt, a két fiatal legényből is kikivánczolt a temperamentum. Összevetek, persze leány miatt s a bicska is csakhamar előkerült a csizmaszárból. A kést Takács rántotta elő s mielőtt a lakodalmas nép megakadályozhatta volna, hasbaszurta vele ellenfelét. A násznép közt persze nagy riadalom támadt. Budait később felszedték a földről, mosogatták, orvost is hívtak, akinek az ajánlatára beszállították a nagybecskereki kórházba, sigeniti azonban már itt sem tudtak a szerencsétlen legényen, aki nagy szenvedések után belehalt a sebébe. Takács ellen a hatóság megindította ez eljárást.

— **A kikindai országos vásár.** Nagykikindán a tavaszi országos vásárt f. hó 21., 22., 23. és 24-én tartják, melyre, miután a sertesvész a városban már megszűnt, — szabályszerű járattal ellátva mindennemű állat felhajtható.

Pancsován a legközelebbi országos vásár folyó hó 21-én kezdődik s 4 napig tart. Az első két napon tartják meg az állatvásárt, a másik két napon pedig kirakó vásár lesz.

— **Öreg ember nem vén ember.** Mint Nagy-kikindáról írják, id. Kurunczi János 90 éves jómódu araci gazda e napokban kötött házasságot a 64 éves Horváth Rózával.

Színház.

Színházi hetiműsor.

Csütörtök: „Rab Mátyás.” (Operette.)
Péntek: „A kuruzsló.” (Színműjúdonság.)
Szombat: „Trenk báró.” (Operettjúdonság.)
Vasárnap délután: „A dollárkirálynő.” (Operette) — Este „Trenk báró.” (Operette.)

* **Az ördög.** Molnár Ferenc klasszikus modern vigjátéka tegnap este is egészen megtöltötte a színházat. A darab varázsa még mindig friss s a közönség ezuttal is nagy élvezettel nézte és hallgatta végig a darabot. A társulat drámai előadásait az idén azonban nem mondhatjuk valami különösen sikerülteknek. Hiányzik belőlük a kellő egyöntetűség, minduntalan megszakadoznak, itt-ott meg egészen szétesnek a jelenetek. A tegnapi előadás is tele volt ilyen szépséghibákkal s ez rontott azután a hatáson is. Persze nagy baj, hogy a társulatnak nincs megfelelő drámai hősnője, mert Kovács Margitról a tegnapi előadás után már megállapíthatjuk, hogy nem képes feladatának megfelelni. Jolán szerepét még megközelítőleg sem tudta megjátszani s játéka csak vergődés volt. Remete Géza ördöge sem volt tegnap olyan, mint ahogy már láttuk tőle. Uglátszik indiszpozícióval küzdött. Gózon Béla is fáradtan játszott, mintha partnere nem inspirálta volna. Solymosi Sándor diszkrétan játszotta Lászlót, Haraszti Vilma Elzája és Sárvári Nusi mint Selyem Czinka elég jó volt, de ismételjük, több elevenségre, nagyobb egyöntetűségre mulhatatlan szükség van a társulat drámai előadásaiban.

* **A színiügyi bizottság ülése.** A torontál-vármegyei színiügyi bizottság tegnap délután 5 órakor dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével ülést tartott, a melyen jelen voltak: Jankó Ágoston, Poroszkay Béla, dr. Végh Lajos, Weisz Izidor, dr. Pollák Győző, dr. Kiss János, dr. Kéler Béla és Polgár Károly színiigazgató. A színiügyi bizottság a heti műsört a következőképp állapította meg: holnap, pénteken „A kuruzsló” színmű, szombaton „Trenk

báró operettjüdjonság, vasárnap délután „Dollár-királynő”, este „Trenk báró”, hétfőn „Jack a senki” vigjátékjüdjonság, kedden „Faust” (opera-előadás), szerdán „A páholy” vigjáték, csütörtökön „A vig özvegy”, pénteken „A sötét pont” vigjátékjüdjonság, szombaton „Faust” opera, vasárnap délután „Trenk báró”, este „A fürdő szépe” operette, hétfőn „A botrány” színmű, kedden pedig „A biboros” kerül előadásra.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai helyzetnek mai legfigyelemreméltóbb momentuma az a cikk, a melyet Kuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök irt az újból felhivatalossá lett „Magyar Nemzet”-be. Ebben a cikkben a miniszterelnök hathatós érvekkel mutat rá az obstrukció pusztításaira és veszedelmére, kifejti a hatvanhetes praktikus politika szükségét és a függetlenségi pártnak az ideális függetlenségi eszmék alapjára való helyezkedését. Ma már határozott értesülés van a választások elrendelésének s az új országgyűlés összehívásának idejére nézve is, a mire vonatkozólag a miniszterelnök a jövő héten tesz előterjesztést a királynak.

A miniszterelnök cikke.

Budapest, április 14. (A „Torontál” ered. távirata.) A „Magyar Nemzet”, mely máttól fogva megnagyobbodott terjedelemmel ismét mint a kormány felhivatalos lapja, a reggeli órákban jelenik meg, mai számában vezércikkét közöl gróf Kuen-Héderváry Károly miniszterelnök tollából, mely igen érdekesen világítja meg az obstrukció rombolásait a legutóbbi hét esztendő alatt. Mikor a koalíció lépett uralomra, a parlament nyugodt volt mindaddig, míg az emberek azt hitték, hogy a negyvennyolcas többség az országot a függetlenségi politika felé tereli. Ez azonban merőben téves hit volt, mert hiszen a paktumból később kiderült, hogy a koalíciós kormány kifejezetten arra kapott megbízást, hogy az ország ügyeit hatvanhetes alapon vezesse. A tévhitet a koalíció vezérei nem csak hogy nem oszlatták szét, sőt bevárták, míg az események kérélhetetlen folyamánya az országot kiábrándította. Ez történt a bankkérdésben, mely a függetlenségi programot zátonyra juttatta, az obstrukciót újra felidézte és halálos csapást mért a parlament munkaképességére. Ezekből az ellenmondásokból ismerhető fel parlamentárizmusunk nagy és súlyos betegsége, melynek gyógyítására most lesz hivatva a magyar nemzet. Vissza kell adni a legközelebbi választáson a hatvanhetes alapnak, mint ez időben egyedül passzibilis gyakorlati politikának az elveszett többséget és visszaterelni a függetlenségi pártot arra az ideális magaslatra, ahol régebben Irányi, Helfy és Simonyi állottak. Erről a magaslatról hirdessék tovább a nemzet ideális politikáját, a nemzeti függetlenség eszményképeit. Az új lap feladata hirdetni ezt a két alapvető igazságot: többséget a hatvanhetes alapnak, idealizmust a kisebbségnek.

Új főispán.

Budapest, április 14. (A „Torontál” ered. távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Erősdý Sándor volt vármegyei főjegyzőt Maros-Torda vármegye és Marosvásárhely város főispánjává kinevezte.

Az új választások és az új országgyűlés.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hiteles forrásból eredő hírek szerint a jövő héten miniszteri tanácskozás lesz, amelyen az új választások időpontjára és az új országgyűlés egybehívására vonatkozó előterjesztésre nézve állapodnak meg. A minisztertanács

után a miniszterelnök Bécsbe utazik a királyhoz az előterjesztéssel. A forrás szerint az új választásokat elrendelő s az új országgyűlést egybehívó királyi kézirat május hó 10-ikén jelenik meg. Ugyanakkor adja ki a belügyminiszter az összes törvényhatóságoknak a választások kitűzésére vonatkozó rendeletét, amelyhez a királyi kéziratot csatolja. Az új választások június 1. és 10-ike közt lesznek, az új országgyűlést pedig június 22-ikére hívják össze.

A miniszterelnök egészsége.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint hivatalosan jelentik, Kuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök állapota már egészen kedvező, úgy, hogy holnap ismét megkezdheti rendes hivatalos munkásságát. A miniszterelnök most már nem is utazik el Abbáziába.

Az új király személye körüli miniszter és az új bán.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Jól értesült forrásból jelentik, hogy a király személye körüli miniszter Jósika Samu báró lesz, míg az új horvát bán Rakodzaý Pál, a zágrábi hétszemélyes tábla elnöke.

Az új államtitkárok.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti táv.) A még üresedésben levő honvédelmi, pénzügyi és kultuszminiszteri államtitkári állásokra kormánykörökből eredő jelentések szerint a következőket fogják kinevezni: Honvédelmi államtitkár lesz Soly mossy Ödön báró, pénzügyi államtitkár Lé v a y Lajos báró, kultuszminiszteri államtitkár pedig Ná v a y Lajos.

Közös miniszteri értekezlet.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Folyó hó 21-én a közös költségvetés tervezetének megállapítása dolgában Budapesten közös miniszteri értekezlet lesz, amelyen a magyar kormány részéről Kuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter, az osztrák kormány részéről pedig B i e n e r t h báró miniszterelnök és B i l i n s z k y pénzügyminiszter vesz részt.

A honvédelmi miniszter mandátuma.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) A lapok sokat pertraktáltak azt, hogy a kormány tagjai közül H a z a y Samu honvédelmi miniszter az egyetlen, akinek nem kínáltak fel mandátumot. Most megállapítják, hogy H a z a y Samu mint tényleges tábornok nem lévén felvéve a választók névjegyzékébe, nincs választói joga s így nem választható. Ezért nem kínáltak fel még a honvédelmi miniszternek mandátumot.

Az albániai forrongás.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai konstantinápolyi jelentés szerint az albánok forrongása még terjed, úgy, hogy a török kormány Úszküből ismét nagyobb számú csapatokat volt kénytelen Prisztinába küldeni.

A hatszáz ezer koronás akadémiai alapítvány.

Budapest, április 14. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint ismeretes, egy névtelen adakozó 600.000 koronás alapítványt tett az akadémiának. Az adakozó kilétére nézve a legkülönbözőbb kombinációk merültek fel, mignem megállapítják, hogy az alapítványt Wolff Aladár tette, az, akit legutóbb végrendelet-hamisítás címén meg akartak fosztani reá maradt többmillió örökségétől.

A pékek harca.

Budapest, április 16. (A „Torontál” ered. távirata.) A budapesti pékmesterek és munkások kitört harc még tart, de a pékmesterek nem mindegyike vett részt a kizárásban, úgy, hogy a közel 3000 főnyi

pékmunkás közül csak 1500 van kizárva. A békítési kísérletek különben folynak s kilátás van reá, hogy néhány nap alatt véget ér a harc a pékek között.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	25.88
Buza (májusra)	25.44
Buza (októberre)	21.52
Rozs (áprilisra)	16.48
Zab (áprilisra)	14.04
Tengeri (májusra)	11.58

Bérlet 19. sz. VÁROSI SZÍNHÁZ. Előadás 24.

Nagybecskerek, 1910. évi április hó 14-én:

RAB MÁTYÁS.

Operette 3 felvonásban. — Irta: Czobor Károly.

Személyek:

Szilágyi Erzsébet	Nickyné Hona
Mátyás, a fia, fogoly Prágában	Mezei Margit
Pócsy Gergő, szolgagyerek Mátyás mellett	Nagy Pál
Eysik Baer Paltiel, hitközségi előjáró	Tihanyi Béla
Gita, fogadott leánya	T. Lányi Edith
Mindi, Eysik szakácsnője	H. Lé v a y Berta
Gabriel, diák a prágai főiskolán	Toronyi Gyula
Czódik, hitközségi szolga	Solymosi Sándor
Futár-Drágóly, a Hunyadi-ház hive	Ladislav Jozsef

Holnap, pénteken, április 15-én:

A KURUZSLO.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyilttér.

(B rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:50 óra
Szegedről: (motorkocs) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 02 perc.
Szécsányból: este 6 óra 31 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 8 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

18 éves csinos szőke leány

(pékmester egyetlen leánya) 400.000 korona vagyonnal, kissé túlságosan fejlett testalkatú, óhajt mielőbb férjhez menni tisztességes jellemű fiatalemberhez. Csakis komoly ajánlkozók kapnak választ. L. Schlessinger, Berlin, 15. 289-44

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban belevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legujabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság.

254—x-22

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mikrobiumok keletkeznek, melyek a fogakat megtámadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást, a szájbüzt és a kínos fogfájást. Semmiféle fogtisztítószer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka Menthol-fog-szappan.

39(4)—8.4

Ara gyógyszertárakban 1 kor. — Nagybecskereken kapható: Melkuhn Dezső droguistánál

7291/1909. sz. A nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Szerbnagyszentmiklós községben megüresedett, 1000 kor. fizetés és 200 kor. lakbér javadalmazással egybekötött községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni kívánják, küldjék be szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi május 15-ig hivatalomhoz.

Nagyszentmiklós, 1910. évi április 6.

Hadfy Károly,
főszolgabíró.

303—3.2

Eladó tenyészbika.

Csanádi káptalanság uradalmában

4 drb kiváló szép, 2 éves, hágóképes

magyarfaj tenyészbika eladó.

A bikák bármikor megtekinthetők és ha az uradalmi tiszttség előre értesítve lesz, a vevőket kocsi várja Temesság vasuti állomáson.

Gröftner Viktor,

uradalmi főtiszt, Temesság (Temesvárm.)
395—3.1

MAGYARÁDI RIZLINGI BOR

EGY LITER 68 FILL.

CSEMEGE-BOROK
GYÓGYBOROK

EGY LITER 68 FILL.

A „FEHÉR MACSKÁROZ” CIMZETT FÜSZER- ÉS CSEMEGEKERESKEDESBEN.